50e jaar. — Nr 55. Zaterdag, 9e MEI 1903.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad,

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centmes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 9 MEI 1903.

VAN ALLES WAT.

CANAILLES. — Dat is het woord welk een groot Fransch blad naar het hoofd slingert der vrouwen die zich uitsluitend toewijden aan de verpleging der zieken en thans, trots de republiekeinsche leuze : *vrijheid gelijkheid en broederlijkheid*, met de kloosterlingen op de straat gejaagd en over de grenzen worden gezet.

« *Canailles* » die engelen van liefde wier eenig geluk bestaat in het lenigen der smarten van den evenmensch.

« *Canailles* » die heilige vrouwen welke zich offeren op het slagveld van liefde : cholera, pest, pokken, kogels, bommen, krankzinnigen, ongeneesbaren, lijken, niets schrikt hen af ; glimlachend loopen zij van den christen lijder tot den goddeloozen en worden hunne diensten met verwenschingen en kaakslagen beloond, een gebed doch geene klacht ontvalt hunne lippen.

« *Canailles* » de heldinnen van den bloedigen Fransch-Duitschen oorlog in 1870 en 1871.

In dien voor Frankrijk zoo rampzaligen tijd, juichte het gansche land toe wanneer een generaal zegde fier te zijn het eerekruis voor ontschatbare, aan het leger bewezene diensten te mogen hechten op de borst van eenige liefdezusters die zich tusschen honderden op gansch bijzondere wijze hadden onderscheiden.

« *Canaille* » die zuster, heldin van het feit over eenige maanden in een ziekenhuis te Parijs waargenomen, dat we hier laten volgen :

Een krankzinnige was gedurende den nacht, in de groote slaapplaats gedrongen en gewapend met een scheermes liep hij van bed tot bed al snijdende en kervende.

Op het gehuil en geschreeuw kwam eene zuster toegesneld. Zonder aarzelen springt zij op den moordenaar, worstelt met hem, verwondt hare handen aan het vreeslijk mes, komt zegevierend uit den strijd, maar in welken erbarmelijken toestand ! Het bloed druipt van haar af, zij is ten einde krachten, valt op den grond en verkeert langen tijd in doodsgevaar.

* * *

« *Canailles* » die nonnen welke in de gasthuizen op elk uur van den dag daden verrichten voor welke wereldlijke gazettenlof en lintjes in 't knoopsgat verlangen en die zij 't bespreken niet waard vinden.

« *Canailles* » die geestelijke dochters welke in eene niet katholieke door de ziekte bezochte familie geroepen er hoop en troost brengen.

« *Canailles* » die bruiden van den Gekruisden Menschenvriend tot wie, in nood zijnde, niet aarzelen hunnen toevlucht te nemen, dezelfde ministers en wetgevers die thans de kloosterlingen verjagen.

Ware het dan niet logisch, natuurlijk, dat in plaats van te smaden, hunne ongodsdienstige bewonderaars achten en eerbiedigden die onovertroffen Zusters van liefde en al wat tot hare vorming medehielp ?

Hulde aan het gebed, dat de natuurlijke zwakke vrouw versterkt in hare zwaren en gevaarvollen arbeid !

Hulde aan den aalmoezenier die de afgematte en ziekgevallen Zuster opbeurt en verblijdt met de Goddelijke beloften !

Hulde aan 't Sacrament, waar de brave ziel de vergiffenis vraagt voor de onvolmaaktheden in haren liefdedienst geslopen, het besluit neemt met meerdere zachtmoedigheid en geduld onze ondankbaarheid te verdragen !

Hulde aan Jezus-Cristus, wiens voorbeeld van adelijke, begoede, gevierde juffers, maakte : arme verborgen dienaressen der lijdenden !

Hulde aan God, die wilde dat de volmaaktheid van het beste deel zijner Kerk een der kenteekens zoude wezen van den éénen waren Godsdienst !

Broeinesten van onwetendheid.

Dit zijn vooral de kloosters en geestelijke onderwijsgestichten.

Het staat alle dagen gedrukt in de liberale en socialistische gazetten.

En wil men daarvan de overtuiging, men leze dus het volgend lijstje, dat nog veel zou kunnen uitgebreid worden :

De Fransche grammaire werd door monikken uitgevonden ;

Onze hoogescholen zijn kerkelijke stichtingen ;

Onze wijsbegeerte berust op den hoofdinhoud van St Thomas van Aquinen ;

De monnik Roger Bacon vond het schietpoeier uit ;

De bommen werden uitgevonden door eenen bisschop van Munster ;

Albert Le Grand, een predikheer, vond het kompas uit ;

Jacques de Vitry, een ander kloosterling, was de uitvinder van het stuurroer der schepen ;

De brillen werden niet uitgevonden door de Joden, al kennen zij er goed den prijs van, maar door den kloosterling Despine ;

Paus Silvester vond de raderhorlogie uit ;

Sint Bonaventura stelde in grondbeginen openbaarde over zes eeuwen de natuurkrachten als de warmte, het licht en de sterkte, uitgaande van het zelfde wezen, een der roemrijkste zaken welke de XIXe eeuw zich toeëigent ;

Bède, een kloosterling, verklaarde het bestaan der tijen ;

Twee kloosterlingen, Arthon en Ardouin, vonden het alphabet uit ;

Spaansche benediktijnen legden den grondslag voor de doofstommenspraak van priester de l'Epée ;

Een monnik, Gerbert, voerde bij ons de Arabische cijfers in ;

Een missionnaris, Gui d'Arrezo, vond de zeven muzieknoten ;

De microscoop was eene uitvinding van pater Magnan ;

Twee kloosterlingen, Lana en Beccaria, vonden de wetten der barnkracht (electriciteit ;

De kloosterling Baranti was uitvinder van de rem der locomotieven ;

De Jezuieten vonden de gaz uit (o, die vrienden der duisternis) ;

Het waren ook de Jezuieten — en zij zijn het nog — die schier de heele wereld door de groote sterrenwachten besturen ;

Zij onderwijzen in 95 talen ;

Heel de aardrijkskunde werd gemaakt door de missionnarissen ;

Enz., enz., enz.,

Zoodat, indien de *domme* papen van de wetenschap moesten terug nemen wat zij haar geven, die arme wetenschap leelijk in haar hemdenslip zou staan.

Wij zouden wel eens de vrijmetselaarsloges, de *Maison du Peuple* en andere « brandpunten van beschaving » willen kennen, die op een dergelijk verleden kunnen wijzen.

HET MOET !

Verleden week had ik eenen schrijnwerker thuis, die eene lange ijzeren schroef in een ouden eiken balk tegen de zoldering moest indraaien. De man stond op een tafel, en met het lijf uitgerekt en het hoofd achterover, was hij aan 't draaien en wringen, dat hem het zweet over de wangen afliep. — Vriend lief, zei ik, 't zal niet gaan ; het hout is te hard ! — Het moet, mijnheer, het moet, antwoordde de man, en terwijl de zweetdroppels tapperlings nedervielen en zijne borst naar adem hijgde, werkte hij voort en mocht er eindelijk in gelukken de schroef op behoorlijke diepte door te boren.

Het moet ! Geen woord zoo machtig als dat ; en wanneer dat woord door eene moedige borst met overtuiging wordt uitgesproken, mag men er gerust op laten volgen : Het zal !

Het moet ! Dat woord heeft, vooral in de laatste eeuw, op stoffelijk gebied wonderen geschapen en een geheelen ommekeer in de wereld teweeg gebracht.

Het moet ! en bergen van 20, 30 uren breedte werden uitgehold en in hun donkeren schoot met spoortreinen doorkruist ; — en bergen zoo steil dat er geen mensch kon langs opklauteren, werden bekapt en afgerond, en zien dagelijks trammen en treinen langs hunne uitgegraven wanden en over peillooze afgronden voortrijden.

Het moet ! en snel al de gedachte door stoom of electriciteit bewogen rollen en draaien, stooten en stampen, snijden en scheuren de machienen in de fabrieken en brengen op een uur tijds kunstwerken voort, waar vroeger een menschenleven toe vereischt werd.

Het moet ! En dat woord ontwringt aan zon, maan en sterren hunne geheimen, brengt licht in de duisternis van 't verleden en stelt al de krachten der natuur ten dienste van den mensch.

* * *

Het moet ! Ach, waarom wordt dit machtigwerkend, dat wonderscheppend woord, wanneer op zedelijk gebied dient gewerkt, zoo zelden gehoord, zoo dikwijls vervangen door het ontzenuwend : Ik kan niet ?

Daar gaat hij, strompelend en waggelend, tot verdriet van zijne familie, tot schandaal van heel de straat : hij is echtgenoot en huisvader, en moedwillig in zijn dronkenschap heeft hij het zuurgewonnen geld van zijn eigen vrouw verteerd, den huiselijken vrede verstoord en de kinderen verergerd. Hij ziet genoeg, wanneer hij nuchter is, wat een afgrond van schande en ellende hem tegengaapt ; hij hoort de vermaningen van huisgenooten en familie, van kennissen en vrienden, die zeggen : hij voelt het zelf, maar geeft lafhartig ten antwoord : « Ik kan niet ! »

Vermoeid zonder te hebben gewerkt, zijn eigen doodvervelende, loopt de lediganger huis in en huis uit, straat op en straat af. 't Is een jongeling van deftige familie, in den bloei zijner jaren. Van jongs af te veel geld op zak heeft hem den weg der kroegen geleerd en van ernstigen arbeid afgehouden. Hij moest met dat doelloos ronddolen en lanterfanten afbreken, zich tot ernstige studie begeven, zijnen tijd, zijne kennissen en krachten aan de maatschappelijke werken besteden. Ach ja, zoo zou het moeten zijn ! Hij begrijpt het ook, en is beschaamd wanneer hij ziet hoe jongelingen van geringe afkomst en met minder talent zich in de wereld vooruitwerken en van hunne medburgers achting en eerbied afdwingen. Doch. Ik kan niet !

Het nachtelijk gejank van eenen hond, het geknaag van eene muis op mijne slaapkamer, het ratelen zelfs van eene lasterende vrouwentong is minder vervelend, minder hatelijk dan dat eeuwig herhaald : *Ik kan niet !*

Met dat woord kan tegenwoordig alle luiheid, alle nalatigheid, alle plichtverzuim en lafhartigheid verschoond worden. 't Is alsof de liefhebbers van dat woordje wilden zeggen :

De wil is goed, maar de kracht ontbreekt.

Gelogen ! 't is juist de wil, sterke standvastige wil, die ontbreekt. Waar oprecht goede wil is, schiet de kracht zelden of nooit te kort. Help u zelf, dan helpt u God ! Zeg dan niet meer : Ik kan niet : *Het moet ! het moet !* en gij zult wonderen verrichten.

Het moet ! en uwe luiaardij zal plaats maken voor oprechte vlijt, uwe lafhartigheid voor trouwe plichtvervulling.

Het moet, het zal ! En na korten tijd zal de getuigenis eener geruste en opgeruimde conscientie u schadeloos stellen voor uwe inspanning.

Terugkomst der Trekvogels.

Al heeft dit jaar de winter het begin der lente vervangen en ons sneeuw, ijskouden regen en windvlagen gezonden, toch komen er onze lentebo'en doorvlogen. Dat deze vogeltjes, die zich uitsluitelijk met insekten voeden, veel gebrek lijden, hoeft men niet te vragen daar er voor hun in de ijskoude temperatuur niets te happen valt.

Bij de jaarlijksche terugkomst der lieve vogelen ziet ieder dat hunne menigte vermindert.

Onder deze welke het meest in getal afnemen zijn de zwaluwen van alle soorten en, het zijn wel degelijk der nuttigsten. Menige wandelaar overtuigt zich hiervan in stad en dorp, langs veld en tuin, in het volle luchtruim ; men ziet schier geen zwaluwen meer. Maar de landbouwer op den buiten ondervindt dit nog treffender in zijne stallen.

Over weinige jaren hadden de zwaluwen, en zooals men ze terecht noemt de boerenzwaluwen, Hirundo domestica, dertig a veertig nesten opgetimmerd, waarin met de volgende jaren de koppeltjes nog vermeerderd waren met voorjaarsche jongskens. Zoo was het dan ook noodig de zwaluwenbuurt langsheenen de bakken met nieuwe woningen te vermeerderen en dat was jaarlijks het geval.

En hoe is het nu sedert twee a drie jaren ? De zwaluwen komen niet alleen meer met jongen van het vorige jaar terug, de koppeltjes blijven zelfs achter, van de huiszwaluwen « cheridon urbica, » als van de strandzwaluwen « cotyle riparia.» Hier en daar ziet men in het nest van het vorige jaar een mannetje komen binnen gevlogen, wat verder is het in een nest een wijfje of popje en gansch afgescheiden en alleen.

Zelden treft men nog overjaarsche koppeltjes. Bovendien blijven vele nesten onbewoond in plaats van nog nieuwe nesten te zien maken.

En zoo is het ook met onze oeverzwaluwen welke de boorden der waters bewonen. Jaren geleden zagen wij die « witte borstjes » onnekens genoemd, met gansche zwermen langs de waters der vesten en de vijvers.

Nu blijven er hier en daar nog bij uitzondering over. Er zijn plaatsen waar men ze verleden zomer niet heeft gezien.

Waaraan is die jammerlijke toestand toe te schrijven ? Het is overbekend dat zwaluwen met duizenden, ja millioenen gevangen worden bij hunnen overtocht naar het zuiden in het najaar. Wij weten ook dat op het laatste Congres van dierenbescherming te Parijs gehouden, verschillende landen er toe besloten hebben, door eene wet de vogelen en vooral de zwaluwen te beschermen. (Verdrag van 19 Maart 1902). De besluitselen en de door dit internationaal verdrag beschermde vogels zijn op de laatste conferenciën voor onderwijzers en onderwijzeressen nog voorgelezen geworden.

Maar wanneer zullen die goede voornemens en besluiten, zoo met vuur vooruitgezet, tot wet komen, en dan eens tot wet gemaakt, wanneer zal zij uitgevoerd worden ? Zal men wachten tot en geene zwaluwen meer overschieten ?

BILSEN

Katholieke Associatie.

M. de Senator Graaf Th. de Renesse, in zijne hoedanigheid van voorloopigen Voorzitter der Kantonale Katholieke Associatie van Bilsen, had de kiezers der stad Bilsen en omstreken bijeengeroepen in het dubbel doel : 1e te Bilsen zelve de Katholieke Associatie te stichten en 2e de te nemen maatregelen te beramen met het oog op de aanstaande provinciale kiezing, genoodzaakt door het afsterven van M. Vroninckx.

Onze achtbare en verknochte volksvertegenwoordiger, M. Helleputte, had zijnen steun in deze omstandigheden wel willen verleenen.

De vergadering heeft verleden zondag, in de groote zaal van het Patronaat, plaats gehad ; talrijke kiezers, ongeveer 200, hadden aan den oproep beantwoord.

Aan het bureel bemerken wij : M. den Graaf Th. de Renesse, Voorzitter ; den Z. E. H. Demeersman, Deken ; MM. Helleputte, Volksvertegenwoordiger ; Claes, Inspecteur ; Van Bookrijck en Gielen, Provincie Raadsheeren ; Thans, Geneesheer.

Na de inleidingsredevoering, uitgesproken door M. den Senator Graaf de Renesse, en den korten en duidelijken uitleg van het doel der vergadering, van hare belangrijkheid en van de noodwendigheid, van dag tot dag grooter, van overal Associaties te stichten, ten einde al de katholieke krachten te vereenigen en eendrachtig op het politieke terrein te blijven, onderhoudt M. de Volksvertegenwoordiger Helleputte de vergadering over dezelfde kwestie.

Met zijne gewone welsprekendheid en in juiste en verhevene bewoordigingen, doet de schitterende redenaar uitschijnen dat het heil der katholieke partij, het behoud der katholieke meerderheid in de Kamers, zeer nauw met de politieke eendracht verbonden zijn. En deze eendracht kan enkel door het inrichten van Associaties tot stand gebracht worden. De Associaties zijn dus noodzakelijk en overal moeten ze ingericht worden. Deze eendracht tusschen katholieken is bijzonder noodzakelijk in Limburg, want binnen eenige jaren zal deze schoone en katholieke provincie door duizende werklieden, door talrijke socialisten ingenomen worden. Wie weet of Jan het behoud van het katholieke Gouvernement niet van Limburg zal afhangen ?

En dat men niet zegge : Het is te vroeg. Neen. Indien eene zaak goed, noodzakelijk is, mag men geenen enkelen dag verspelen door te wachten.

Overigens, er zullen jaren noodig zijn vooraleer onze bevolkingen aan deze inrichting zullen gewend zijn, er de belangrijkheid van zullen begrijpen, de voornaamste deugd van den goeden soldaat zullen bezitten, dit is de tucht in den strijd.

M. Helleputte deed nog ten rechte opmerken dat het volk te vreemd aan het maken der wetten blijft en de gestemde wetten niet genoegzaam kent. Onder dit oogpunt zijn de Associaties geroepen om groote diensten te bewijzen en indien zij niet noodzakelijk voor de kiezingen waren, zoude ... het zijn in het privaat belang van het volk.

Spreker doet een warmen oproep tot de zelfopoffering van het kanton Bilsen, het beste der kantons, en drukt de hoop uit dat de katholieken zich dapper en moedig op de hoogte der noodwendigheden zullen stellen.

Deze meeslepende redevoering werd geestdriftig toegejuicht.

De E. H. Theunissen, Pastoor te Genck, gaf alsdan eenige uitleggingen. Alzoo deed hij uitschijnen dat het doel der Associaties slecht begrepen was. Zulks is een gevaar. De kiezer, door eene Associatie binnen te treden, verliest niets van zijne vrijheid ; integendeel. Buiten de Associatie blijft hij alleen, hij wischt zich uit. In de Associatie, daarentegen, is hij iemand ; hij kan zijne stem laten hooren. En zoo is het ook voor den candidaat gelegen. De Associatie heeft maar een doel : de eendracht tusschen al de katholieken voor de kiezingen tot stand te brengen en al de krachten der partij op eenen candidaat te vereenigen, de eenheid in den strijd te verwezenlijken met het doel de katholieke zaak te doen zegepralen.

Het is de plicht van alle katholieken helpen dit doel te bereiken. Wij hebben, wel is waar, nog geen definitief reglement. Dit zal later vastgesteld worden in de algemeene vergadering der afgevaardigden van het gansch arrondissement. Doch, wij hebben een voorloopig reglement en wij moeten er, op dit oogenblik, gebruik van maken.

De welsprekende redenaar, met de levendigheid die hem eigen is, doet nog een warmen oproep bij alle kiezers op de eendracht. Hij zegt dat het kanton Bilsen de groote eer zal genieten als voorbeeld aan de andere kantons te dienen en tevens een nieuw blijk van zijne verkleefdheid aan de katholieke denkwijze te geven.

(Handgeklap)

M. de Graaf de Renesse deelt aan de vergadering mede dat hij eenen brief wegens M. den Docter Kerkhofs van Mopertingen ontvangen heeft, ingevolge denwelken deze laatste zijne candidatuur voorstelt en *verklaart zich aan de uitspraak van den Bond te onderwerpen.*

Luidruchtig handgeklap begroet deze edele verklaring.

M. de Senator Graaf de Renesse, Voorzitter, zegt dat hij, bij tijd en bij stond, kennis aan de vergadering zal geven der andere aanbiedingen van candidaten die hem zouden kunnen toekomen.

Alsdan bedankt de Z. E. Heer Demeersman, Deken, en M. den Senator Graaf de Renesse, en M. den Volksvertegenwoordiger Helleputte voor de zeldzame zelfopoffering welke zij ten dienste der goede zaak stellen, en voor al het goed welk zij rond zich tot stand brengen. M. de Deken voegt er eenige vleiende woorden bij ten opzichte van den achtbaren bestendigen afgevaardigde, M. Ch. Gielen.

Deze bedankt op zijne beurt en de vergadering gaat uiteen te midden der aanmoedigendste geestdrift. Terstond laten zich 30 aanwezigen als leden van den Bond inschrijven en de jonkheid van Bilsen neemt de taak op zich eene ronde in de stad te doen, ten einde de bijtredingen te bekomen der personen die belet waren deze prachtige en belangvolle zitting bij te wonen.

* * *

M. de Senator Graaf Th. de Renesse, Voorloopige Voorzitter der Kantonale Katholieke Associatie van Bilsen, komt den volgenden omzendbrief aan de kiezers van dit kanton te sturen :

Bilsen, den 4 Mei 1903.

AAN DE HEEREN VOORZITTERS, BESTUURDERS EN LEDEN DER KATHOLIEKE VOLKSBONDEN VAN 'T KANTON BILSEN.

— o —

GEACHTE HEEREN,

Om eenen sterken dam tegen den wassenden stroom van het kwaad op te werpen, om onze schoone katholieke partij in eensgezindheid van denken, werken en strijden te bewaren, om alle noodlottige verdeeldheid steeds van haar te verwijderen, hebben edelmoedige mannen sedert langen tijd gezwoegd om alom in 't arrondissement Tongeren-Maeseyck katholieke Volksbonden tot stand te brengen.

Gode zij dank, deze nuttige, ja noodzakelijke inrichtingen zijn er gekomen, vooral in 't kanton Bilsen.

Dit welgelukken, Geachte Katholieke Kiezers, hebben wij grootendeels aan U te danken, aan uwe rechtzinnigheid, aan uwe oprechte kristelijke overtuiging.

Eerder dan wij wel gedacht hadden, doet zich de gelegenheid op voor onze pas gestichte Katholieke Bonden om werkdadig op te treden.

Immers *den 7 Juni* aanstaande zult gij ter kiezing geroepen worden om een lid naar den Provincialen raad te sturen in vervanging van onzen welbeminden en diepbetreurden vriend Mijnheer Vroninks, van zaliger gedachtenis.

Onze Katholieke Volksbonden krijgen eene schoone gelegenheid om hunne kracht te toonen, om hunnen kandidaat te kiezen en door eenparige katholieke stemming te doen zegepralen.

Gij gaat, Katholieke Kiezers van 't kanton Bilsen, de eer en de gelegenheid hebben, om uwen kandidaat in uwe plaatselijke bonden te bespreken, om hem door uwe afgevaardigden, die gij met uwe belangen gelast, voor U aan stellen, om hem door uwe eenparige stemming te doen zegevieren !

De kandidaat der Vereenigde Katholieke Volksbonden van 't kanton zal de eenige kandidaat wezen van alle oprechte katholieken, hem en hem alleen gaat gij met uwe stemmen vereeren !

Dat is plicht ! Dat is als eerlijk katholiek man handelen !

Om tot dit wenschelijk doel te geraken en de laatste hand te kunnen slaan aan de volledige inrichting der Katholieke Volksbonden in 't kanton, verzoeken wij U, ONS ZONDER UITSTEL, ten allerlaatste vóór *den 17 Mei*, de volgende noodzakelijke inlichtingen te doen geworden :

1e Welk is het getal leden van den Volksbond uwer gemeente ?

2e Welk zijn de namen uwer *aangestelde afgevaardigden ?* (Zie voorloopig reglement art. 12)

3e Welk zijn de namen der *Bestuurleden* van uwen Bond ? (Zie voorloopig reglement art. 9-10.)

Zoo uwe plaatselijke vereeniging op deze verschillige punten nog niet ingericht ware, men weze zoo goed ZONDER UITSTEL deze verschillige aanstellingen te doen.

Wij verwittigen tevens de Heeren Kandidaten of de Leden der plaatselijke Bonden die eene kandidatuur door tusschenkomst der Volksbonden willen stellen, van deze kandidaturen, behoorlijk onderteekend volgens art. 25-26 en 27 van ons voorloopig Reglement, den Heer Graaf de Renesse, Voorloopigen Voorzitter der Bonden, voor den 13 *MEI* te doen geworden. Na dezen datum werden geene kandidaturen meer aanschouwd als regelmatig en wettig toegekomen.

De Heer Voorzitter maakt zich eenen plicht van de wettig toegekomene kandidaturen voor den 17e MEI aan de plaatselijke Volksbonden te doen geworden, ten einde deze de gelegenheid en den tijd te geven om in de gemeentelijke vergaderingen de voorgestelde kandidaten te bespreken en de afgeveerdigen met hunne belangens te gelasten.

De plaatselijke bonden die zouden verwaarloozen van zich door afgeveerdigden te doen vertegenwoordigen, kunnen geen deel nemen aan de aanstelling der kandidaten.

DE MOORD in den Tunnel.

10de VERVOLG.

— Mijn lieveling, hoe heerlijk u hier te zien, fluisterde hij hartstochtelijk. Ik koesterde eene onverklaarbare vrees, dat er in het laatste oogenblik nog iets tusschenbeiden zou komen, om uwe komst te verhinderen en wilde zelf naar de Grange rijden om u af te halen, maar mijne tante raadde dat af.

— Weet zij van ons... begon Vera, maar bleef plotseling blozend steken.

— Van onze verloving ? Nu, ik weet niet of zij het weet, maar zij vermoedt wel iets dergelijks, en als gij het liever hebt, zal ik het onmiddellijk openlijk bekend maken.

— Neen, neen, smeekte zij gejaagd, het is beter zoo, ten minste nog voor eenigen tijd.

Mauritz geleidde haar naar de ontbijtkamer, een vriendelijk gemeubeleerd op het Zuiden gelegen vertrek, dat in een winterhof uitkwam, waarin nu alles in vollen bloei stood ; het was lady Evremont's liefste verblijf en het geheele vertrek droeg den stempel harer tegenwoordigheid. De bewoonster zelve stond, toen Vera binnentrad, uit den gemakkelijken zetel op, waarin zij gezeten was.

Zij droeg een sierlijk morgendtoilet van wit cachemir, met kant van dezelfde kleur gegarnierd en een allerliefst luchtig mutsje op de volle blonde haren ; hare geheele verschijning droeg den stempel van voornaamheid en bevalligheid toen zij hare jonge gast met ongekunstelde hartelijkheid welkom heette en aan hare nicht, jufvr. Chandos, voorstelde, een lang, slank meisje, met een aristocratisch uiterlijk, dat er in haar lichtgrijs, nauwsluitend zomertoilet bijzonder goed uitzag.

Hare koele, blauwe oogen bleven met een onderzoekenden blik op de nieuw aangekomene rusten en Vera voelde als bij instinct, dat jufvr. Chandos haar geen goed hart toedroeg.

Met eene stijve buiging beantwoordde zij de begroeting der jonge dame, maar lady Evremont scheen het er op toegelegd te hebben, om hare lieve jonge gast onmiddellijk op haar gemak te zetten en babbelde vroolijk en ongedwongen met haar, totdat de lunch gereed was en lord Evremont verscheen ; ook hij begroette haar ongewoon hartelijk.

Een paar lakeien bedienden aan tafel en het scheen Vera toe, dat zij iederen wensch wisten te raden, nog vóór die uitgesproken was ; een der bedienden scheen haar telkens nauwkeurig op te nemen : het was een lange man met donker haar en een glad geschoren gelaat en terneergeslagen oogen, die, als hij ze nu en dan eens opsloeg, doordringend en onderzoekend rondzagen. Het was misschien maar verbeelding, doch Vera kon de gedachte niet van zich afzetten dat zij dien man al eens vroeger meer gezien had.

Na den lunch deed Mauritz — op voorstel van lady Evremont — eene wandeling met haar door de hoven van het kasteel, en terwijl zij door het heerlijke park met zijne prachtige boomgroepen en zijne schaduwrijke lanen dwaalden, vergat Vera, in de zaligheid van het oogenblik, bijna haar kommer en leed. Eens slechts vroeg zij aan Mauritz hoe het met zijn onderzoek stond, maar hij ontweek een rechtstreeksch antwoord en zegde ontwijkend :

— Laat ons nu vandaag over niets droevigs spreken, lieveling.

Hij drukte met een teeder lachje den molligen, ronden arm, die op den zijnen ruste, wat vaster tegen zich aan en vervolgde :

— Laat het vandaag een dag van vreugde zijn, en laat ons niet met droevige dingen bezighouden of denken aan iets anders dan aan het genot van het oogenblik.

Vooraleer zij naar huis terugkeerden, leidde Mauritz haar naar eene serre en sneed daar eenige prachtige Maréchal-Niel-rozen af, waarmee zij zich voor het diner moest tooien. Het was voor Vera niet gemakkelijk, werk van haar toilet voor het middagmaal te maken, daar zij maar eenkel een gekleed avondtoilet had, een zwart kanten kleedje dat op de kostschool al meermalen gediend had. Het was volstrekt niet nieuw meer, maar toch weerspiegelde de « psyché, » waarin zij zich eenige oogenblikken bezag, het beeld van een jong meisje in den vollen bloei harer frissche jeugd, met blooten hals en armen, een half geopende roos in het roodblonde haar en eene guirlande van rozen met groene bladeren tusschen de kanten van haar keurslijf, zoo schoon en lieftallig a's er moeilijk eene tweede ware te vinden.

Een oogenblik aarzelde zij, om het halssieraad, dat haar vader haar geschonken had, aan te doen, want de gedachte valsche steenen te dragen, streed met hare open, eerlijke natuur. Maar toen zij het om haren hals bevestigde om te zien hoe het staan zou, schitterden de steenen met zulk een ongewonen glans in de duizenderlei kleuren en verhoogden zij zoo de betoovering van hare verschijning, dat zij besloot den ketting om te houden.

Geen wonder dat zij opzien baarde en een verwonderd gefluister op ging, toen zij binnentrad ; zelfs jufvr. Chandos nam haar goedkeurend op, en Mauritz oogen straalden van trots en zaligheid, terwijl een aanminnig blosje op de fluweelen wangen hare schoonheid nog lieftalliger maakte.

Dezelfde lakei, die bij den lunch hare aandacht getrokken had, bediende haar ook aan tafel, maar hij droeg zorg, dat zij niet opmerkte, hoe nauwlettend hij haar gadesloeg, olschoon hem geen enkele harer woorden, geen enkele harer bewegingen ontging. Toen het dessert opgedragen was, en de bedienden zich verwijderd hadden, kwamen meer persoonlijke zaken ter sprake en spoedig sprak men over juweelen, waarbij lady Evremont opmerkte :

— Ik heb den naam eene bekwame beoordeelaarster van briljanten te zijn en heb zelve eenige kostbare steenen, maar ik heb nooit iets gezien, wat in de schaduw kan staan van den glans en de zuiverheid van uw halssieraad, jufvr. Graham.

Vera zag haar met groote, verwonderde oogen aan.

— Maar dat zijn geene briljanten, lady Evremont, zegde zij op de steenen wijzend.

— Geen briljanten ? Maar wat zijn het dan ?

— Ik geloof een bijzonder soort van kristal.

Lady Evremont trok ongeloovig hare wenkbrauwen op.

— Kristallen ? Nu, dan zijn het wel de merkwaardigste die ik ooit gezien heb, en ik heb er al veel gezien. Vertel mij eens wie u dit gezegd heeft, jufvr. Graham ?

— Mijn vader ; hij gaf mij gisteren avond het collier en verklaarde terzelfder tijd, dat ofschoon de steenen in hun soort wel eenige waarde hebben, het toch geene briljanten zijn.

— Dat is al heel zonderling, meende de gravin en wendde zich hoe langer hoe meer verbaasd tot haren echtgenoot met de woorden : Gij zijt ook een kenner in die zaken, Evremont, zoudt gij niet eveneens gezegd hebben dat die steenen echt zijn ?

— Ja zeker, en ze zijn nog wel bijzonder schoon ook. Ik zou ze gaarne eens van dichtbij willen zien, als gij mij dat ten minste toelaat, jufvrouw Graham ?

Terstond maakte Vera het sieraad los en gaf het hem over, waarop lord Evremont zijn lorgnet opzette en het kleinood nauwkeurig van alle kanten bezag.

— Uw vader vergist zich, jufvr. Graham, zegde hij eindelijk, de steenen zijn niet alleen echt, maar zelfs bijzonder schoon, en met deze woorden reikte hij Vera de briljanten over, die over de ontdekking even verbaasd was als de anderen.

— Waarom had haar vader, als hij wist dat de steenen echt waren, haar gezegd, dat het geene briljanten waren ?

— Dat is al heel zonderling ; mompelde zij. En lord Evremont voegde er droogjes bij :

— Ja, het is zeker heel zonderling. Heeft uw vader u de geschiedenis van dit collier meegedeeld ?

— Hij vertelde alleen, dat het aan mijne moeder heeft toebehoord.

— Zoo, zoo ! En hoelang is die reeds dood ?

— Al bijna negentien jaar ; ik was nog maar heel jong toen zij stierf.

— Dan moet mijnheer Graham de steenen opnieuw hebben laten zetten, want de monteering is zeer modern. Het is heel zonderling, dat de juwelier, wien hij dat werk heeft opgedragen, hem niet omtrent de waarde der steenen heeft ingelicht.

Lady Evremont, die bemerkte hoe pijnlijk voor Vera de wending, die het gesprek genomen had, was, kwam haar nu te hulp met het voorstel aan de dames, om op te staan en zich naar het salon te begeven, maar het arme meisje kon de verwarrende gedachten, die het gesprek bij haar gaande had gemaakt, niet van zich afzetten ; het geheimzinnig iets dat zich rondom haar scheen samen te trekken, benauwde haar hoe langer hoe meer en toen de heeren eindelijk het salon binnenkwamen, trad zij op lord Evremont toe, die op een sofa had plaats genomen en ging naast hem zitten.

— Ik zou u wel gaarne eenige vragen willen doen, lord Evremont, ge zult het mij hoop ik niet kwalijk nemen, dat ik voor eenige oogenblikken uw tijd in beslag neem ?

— Dat neem ik volstrekt niet kwalijk, jufvr. Graham, integendeel, het is mij een zeer groot genoegen, u van dienst te kunnen zijn.

— Ik geloof dat ge mij, bij onze eerste kennismaking gezegd hebt, dat gij mijnen vader vroeger gekend hebt ?

— Ja, stellig. Wij gingen een tijd op hetzelfde gymnasium en studeerden later gelijktijdig aan de universiteit te Cambridge.

— Hoe is het mogelijk, mijn vader moet toch veel ouder zijn dan gij, riep Vera uit, bij welke woorden lord Evremont welbehaaglijk zijn snor opstreek en glimlachend antwoordde :

— Toch niet, wij zijn van denzelfden leeftijd, geloof ik.

— Hij ziet er veel ouder uit. Hebt gij hem nog dikwijls gesproken na uw vertrek van de universiteit ?

— O, ja, meermalen, al hadden we ook eene verschillende loopbaan gekozen. Ik ging in dienst en hij werd geleerde, die, zooals gij weet, zich hoofdzakelijk met de studie der oude letterkunde bezighield. Maar we bleven goede vrienden en ik was getuige bij zijn huwelijk.

— Hebt gij mijne moeder dus gekend ?

— Ja, hoewel slechts heel oppervlakkig. Zij was eene beminnelijke, schoone vrouw. Maar kort na het huwelijk van uwen vader, moest ik met mijn regiment naar Indië en sedert heb ik uw vader niet teruggezien. En is mijn oude academievriend werkelijk zoo veranderd ?

— O, verschrikkelijk, zegde Vera zuchtend en na een oogenblikstilte voegde zij er fluisterend bij :

— Zeg mij eens, lord Evremont, is in den omgang met mijnen vader ooit de gedachte bij u opgekomen, dat hij niet wel bij het hoofd zou zijn ?

Volstrekt niet, antwoordde de graaf verwonderd ; integendeel, hij had een helder verstand en een zeldzaam goed hoofd. Het eenige spoor van verstandsverbijstering dat ik ooit bij uwen vader heb waargenomen, bestaat in de geringschatting van het halssnoer, antwoordde hij al lachend.

Vera zweeg en lord Evremont vervolgde plotseling :

— A propos, daar schiet mij toevallig een gesprek te binnen, dat ik eens met uwe moeder over juweelen voerde. Ik maakte de opmerking dat zij geen kostbaarheden droeg, en toen antwoordde zij mij, dat zij een bepaald vooroordeel tegen dergelijke versierselen had, zij zegde zelfs, dat ze geen enkel kleinood bezat en dat, toen eene bloedverwante haar eens eenige juweelen schonk, zij die verkocht en de opbrengst aan een ziekenhuis gegeven had. Het is dus heel zonderling, dat hij dit prachtige halssnoer van haar zou geërfd hebben.

Dat was inderdaad zonderling. In plaats van licht te ontsteken, hadden lord Evremont's woorden de haar omringende duisternis nog donkerder gemaakt.

XII.

Vooraleer Vera twee dagen op Evremont Castle had doorgebracht, was het haar duidelijk geworden, dat zij in jufvr. Chandos eene medeminnares gevonden had. De laatste was eene uitmuntende paardrijdster : den morgend na Vera's aankomst, leidde een rijknecht twee prachtige paarden voor de hoofddeur voor, en een oogenblik later verscheen jufvr. Chandos in eene nauwsluitende donkerblauwe amazone, die haar uitmuntend kleede. Lord Evremont zou haar op haren wandelrit vergezellen en de anderen kwamen aan de deur om hen te zien uitrijden, en toen de beide ruiters de oprijlaan indraafden, zegde Vera met een lichten zucht :

— Hoe heerlijk ! Ik zou ook zoo willen kunnen rijden.

— Waarlijk ? zegde Mauritz. Nu, dan moet ge het maar leeren. Mijn oom bezit een uitstekenden stal en er zal nog wel een ander damespaard beschikbaar zijn. Morgen zal ik het doen zadelen en ik zal uw leermeester zijn.

(Wordt voortgezet.